

Дело C-39/20**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

27 януари 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Hoge Raad der Nederlanden (Нидерландия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

24 януари 2020 г.

Жалбоподател:

Staatssecretaris van Financiën

Ответник:

Jumbocarry Trading GmbH

Предмет на главното производство

Главното производство се отнася до спор между Staatssecretaris van Financiën (държавен секретар по финансите, наричан по-нататък „държавният секретар“) и Jumbocarry Trading GmbH (наричано по-нататък „Jumbocarry Trading“) относно отправено до Jumbocarry Trading искане за плащане на мита.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Преюдициалното запитване на основание член 267 ДФЕС се отнася до крайния срок на митнически задължения. По-специално става дума за въпроса дали разпоредби относно спирането на крайния срок за митническо задължение могат да се прилагат към митническо задължение, което е възникнало преди датата на влизане в сила на посочените разпоредби, но чийто краен срок все още не е изтекъл към тази дата.

Преюдициални въпроси

1. Прилагат ли се член 103, параграф 3, буква б) и член 124, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза за митническо задължение, което е възникнало преди 1 май 2016 г. и чийто краен срок все още не е изтекъл към тази дата?
2. При положителен отговор на първия въпрос: допускат ли принципите на правна сигурност или на защита на оправданите правни очаквания прилагането на тези разпоредби?

Посочени разпоредби от правото на Съюза

- Член 221, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58, наричан по-нататък „Митническият кодекс на Общността“)
- Член 22, параграф 6, член 29, член 103, параграфи 1 и 3, член 124, параграф 1, буква а) и член 288, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 126, 2013 г., стр. 1, наричан по-нататък „Митническият кодекс на Съюза“)
- Член 8, параграф 1 от Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2015/2446 от 28 юли 2015 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническият кодекс на Съюза (ОВ L 343, 2015 г., стр. 1, наричан по-нататък „Делегиран регламент 2015/2446“)

Кратко представяне на фактическата обстановка и на главното производство

- 1 На 4 юли 2013 г. Jumbocarry Trading подава декларация за допускане за свободно обращение на пратка, съдържаща порцеланови изделия. За целта дружеството посочва като държава на произход Бангладеш, поради което е приложена преференциална митническа тарифна ставка от нула процента. Когато представеният в тази връзка сертификат за произход се оказва неверен, на 1 юни 2016 г. Inspecteur van de Belastingdienst (инспектор от данъчната служба, Нидерландия, наричан по-нататък „Inspecteur“) уведомява писмено Jumbocarry Trading, че възнамерява да наложи мита по стандартната ставка от 12 процента. В същото писмо той предоставя на дружеството възможност в рамките на 30 дни да изрази становище. На 18 юли 2016 г. Jumbocarry Trading е уведомено за съответното митническо

задължение, което е възникнало на 4 юли 2013 г., под формата на искане за плащане.

- 2 Пред второинстанционния съд, Gerechtshof Amsterdam (Апелативен съд Амстердам, Нидерландия, наричан по-нататък „Gerechtshof“) се спори по въпроса дали на 18 юли 2016 г. митническото задължение вече е погасено.

Основни доводи на страните в главното производство

- 3 Gerechtshof приема, че член 124, параграф 1, буква а) от Митническия кодекс на Съюза предвижда, че митническото задължение се погасява, когато длъжникът вече не може да бъде уведомен за него съгласно член 103 от Митническия кодекс на Съюза, тоест след изтичането на три години от възникване на митническото задължение. Това би означавало, че разглежданото митническо задължение е погасено още преди 18 юли 2016 г. Член 103, параграф 3, буква б) от Митническия кодекс на Съюза обаче предвижда, че този срок от три години се спира от датата, на която митническите органи съобщават, че възнамеряват да уведомят длъжника за митническото задължение, и по-конкретно за продължителността на срока, в който на длъжника е предоставена възможност да изрази становището си. Съгласно член 8, параграф 1 от Делегиран регламент 2015/2446 този срок е 30 дни. Следователно, ако се приложи член 103, параграф 3, буква б), на 18 юли 2016 г. крайният срок за разглежданото митническо задължение още няма да е изтекъл.
- 4 Според Gerechtshof обаче в случай като настоящия принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания не допускат прилагането на горепосочените разпоредби. Към датата на възникване на митническото задължение (4 юли 2013 г.) — с оглед на датата на публикуването на Митническия кодекс на Съюза (10 октомври 2013 г.) — за Jumbocarry Trading не е било ясно и предвидимо, че е възможно да се изправи пред спиране на крайния срок за период от 30 дни. Затова Gerechtshof счита, че трябва въз основа на Митническия кодекс на Общността (предхождащ Митническия кодекс на Съюза) да се провери дали Jumbocarry Trading е бил уведомен своевременно за митническото задължение. Член 221, параграф 3 от Митническия кодекс на Общността предвижда също краен срок от три години, но не и спиране. Поради тази причина Gerechtshof решава, че на 18 юли 2016 г. митническото задължение вече е погасено поради изтичане на крайния срок.
- 5 Впоследствие Staatssecretaris (държавният секретар) подава касационна жалба пред Hoge Raad (Върховен съд, Нидерландия). Основанието на жалбата е насочено срещу гореописаното становище на Gerechtshof.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 6 Съгласно практиката на Съда при установяване на времевия обхват на нова разпоредба трябва да се прави разлика между процесуалноправни и материалноправни норми. По принцип е предвидено процесуалноправните норми да се прилагат към деня на влизането им в сила, за разлика от материалноправните норми, които по правило се тълкуват като отнасящи се до заварени при влизането им сила положения само доколкото от формулировката, предназначението или структурата им ясно личи, че трябва да имат такова правно действие. Освен това се приема, че новата правна норма се прилага от момента на влизане в сила на акта, с който тя се въвежда, и че макар да не се прилага към правните положения, възникнали и окончателно установени преди това влизане в сила, новата правна норма се прилага незабавно спрямо бъдещите последици на положение, възникнало при действието на стария закон, както и спрямо новите правни положения. Съгласно член 288, параграф 2 от Митническият кодекс на Съюза релевантните за настоящия случай разпоредби се прилагат от 1 май 2016 г.
- 7 От практиката на Съда не може без основателни съмнения да се заключи дали разпоредба, която — като член 103, параграф 3 от Митническият кодекс на Съюза — предвижда спиране на крайния срок, следва да се счита за материалноправна норма.
- 8 В решение *Molenbergnatie* (C-201/04, EU:C:2006:136, т. 41) Съдът посочва относно приложимостта на разпоредбите на тогавашния Митнически кодекс на Общността, че за фактическото положение, на което се основава митническото задължение и което е възникнало преди влизането в сила на Митническият кодекс на Общността, следва да се прилагат, от една страна, материалноправните норми на предходния регламент, и от друга страна, процесуалноправните норми на Митническият кодекс на Общността. Съответно, в този контекст Съдът постановява относно член 221, параграф 3 от Митническият кодекс на Общността в редакцията му от 1 януари 1994 г. следното:
- „Тъй като след изтичането на предвидения в член 221, параграф 3 от Митническият кодекс давностният срок за задължението е изтекъл и следователно то е погасено, тази разпоредба следва да се счита за материалноправна норма.“
- 9 Доколкото съгласно разпоредбите на Митническият кодекс на Общността тригодишният срок за събиране на митническото задължение на 1 май 2016 г. е изтекъл, от решение *Molenbergnatie* може да се заключи, че съответният длъжник е придобил окончателно правно положение, към което не може да се прилага ново законодателство. В настоящия случай обаче на 1 май 2016 г. крайният срок за митническото задължение на *Jumbocarry Trading* все още не е изтекъл. В това отношение положението на *Jumbocarry*

Trading се различава от положението, за което се отнася точка 41 от решение Molenbergnatie.

- 10 От една страна, може да се твърди, че спирането на крайния срок за дадено митническо задължение възпрепятства неговото окончателно погасяване. В тази светлина самата разпоредба относно крайния срок, крайният срок и предвидените случаи на спиране на този срок следва да се разглеждат като единна правна уредба. Това би означавало, че на 4 юли 2013 г. Jumbocarry Trading е придобил окончателно правно положение по отношение на предвидените в Митническия кодекс на Общността взаимосвързани разпоредби относно крайния срок, така че нито член 103, нито член 124, параграф 1 от Митническия кодекс на Съюза могат да се приложат за него, доколкото съдържат правни норми, които предвиждат друго. Тогава няма значение, че на 1 май 2016 г. срокът за митническото задължение на Jumbocarry Trading все още не е изтекъл.
- 11 От друга страна, може да се твърди, че разпоредба, която урежда просто изтичането на даден срок, трябва да се разграничава от разпоредби, които поставят изтичането на този срок в зависимост от процесуално действие по време на производството за последващо събиране. Така в настоящия случай изтичането на срока ще се възпрепятства поради предвиденото в член 22, параграф 6 от Митническия кодекс на Съюза задължение за изслушване на длъжника преди уведомяване за митническото задължение. Това възпрепятстване вследствие на предприемането на процесуално действие (изслушване на Jumbocarry Trading) може тогава да се счита за процесуалноправна норма, която е неразривно свързана с член 22, параграф 6 от Митническия кодекс на Съюза. Тъй като при процесуалноправни норми се приема, че същите се прилагат от датата на влизането им в сила, това би означавало, че член 124, параграф 1, буква а) и член 103 от Митническия кодекс на Съюза са били приложими веднага в рамките на образувано на или след 1 май 2016 г. производство за последващо събиране на митническо задължение, което е възникнало по време на прилагането на Митническия кодекс на Общността.
- 12 С оглед на гореизложените съображения от член 124, параграф 1, буква а) и член 103, параграф 3 от Митническия кодекс на Съюза не може лесно да се заключи дали по естеството си тези разпоредби се прилагат от 1 май 2016 г. за планирано последващо събиране на митническо задължение, което е възникнало при действието на Митническия кодекс на Общността и на 1 май 2016 г. все още не е погасено съгласно този Митнически кодекс поради изтичане на крайния срок. По тази причина Hoge Raad отправя до Съда първия преюдициален въпрос.
- 13 При положителен отговор на първия въпрос остава въпросът дали е правилно схващането на Gerechtshof, че прилагането на релевантните разпоредби на Митническия кодекс на Съюза противоречи на предвидените в правото на Съюза принципи на правна сигурност и на защита на

оправданите правни очаквания, поради което не биха могли да се приложат по отношение на Jumbocarry Trading.

- 14 По отношение на това схващане може да се изтъкне като довод, че към датата на възникването на митническото задължение не е било ясно и предвидимо, че разпоредбите на митническото законодателство относно последващото събиране и крайния срок ще бъдат изменени в смисъл, че правото на изслушване от митническите органи преди всяко последващо събиране ще бъде правно установено и ще води до спиране на крайния срок за предвидения в член 8, параграф 1 от Делегирания регламент 2015/2446 период.
- 15 Може обаче да се изложат и аргументи, че в момента на подаване на митническата декларация длъжникът не може да приеме, че процесуалноправните норми няма да бъдат променени. При промяната на процесуалноправна норма законодателят на Съюза трябва да претегли, от една страна, интереса на Съюза, който ще се възползва от тази мярка, и от друга страна, интереса на заинтересованите лица, който изисква правното им положение да не бъде засегнато. Проверката на това извършено от законодателя на Съюза претегляне не спада към задълженията на националните юрисдикции, а е част от компетенциите на Съда. В това отношение следва да се изясни дали законодателят на Съюза е можел да обвърже новата разпоредба, съгласно която преди всяко последващо събиране на данъчно задължение длъжникът получава възможността в срок от 30 дни да изрази своето становище, със спиране на крайния срок за този срок. Тъй като в случая правното положение на длъжника се засилва чрез въвеждането на абсолютно право на изразяване на становище в срок от 30 дни, според Hoge Raad не може да се твърди, че обвързването на спирането на крайния срок за същия период води до такова влошаване на това правно положение, което не позволява прилагането на член 103, параграф 3 от Митническият кодекс на Съюза. Тъй като обаче е налице съмнение по този въпрос, Hoge Raad поставя втория преюдициален въпрос.